

A kormány elképzelései szerint

a reform három részből áll

A rendszerváltozás utáni demokratikus átalakulás – mindenki által elismert – alappillérei, az önkormányzatok választóúthoz érkeztek. Mindenki tudja, hogy a működésének tizenhatodik évébe lépő önkormányzati rendszer átfogó reformra szorul. Nem azért, mintha a '90-ben megalkotott önkormányzati törvény alapelveivel bármi gond lenne. Hanem azért, mert a korszakos jelentőségű, kétharmados jogszabályt megalkotó politikusok – akarva-akaratlanul – már a második évben megkezdték a rendszer „kvázi” lebontását. Az önkormányzatoknak biztosított teljes gazdasági önállóság legfontosabb elemét, a személyi jövedelemadó helyben maradó száz százalékát évről-évre vonták el, a központosítások, sorozatos megszorítások eredményeként mára alig maradt eszköz a kezükben, amellyel a helyi gondokat orvosolhatnák. Intézményeket vonnak össze, számolnak fel, kistérségi szinten próbálkoznak, kistelepüléseken a körjegyzőségeké a jövő...

Ha végigtekintünk a rendszer elmúlt másfél évtizedén – ahogy azt hónapok óta tesszük –, tisztán nyomon követhetjük, milyen negatív következményekkel járt a központosítás, a foltozgatás, az átfogó finanszírozási és önkormányzati reform hiánya.

A reformtörekvésekről folyamatosan hallhattunk, a szándék mindig „kéznél volt”, csak az akarat hiányzott, és mindig az ellenzék lassított... Úgy tűnik, a több mint egy évtizede remélt átfogó önkormányzati reform ma is csak illúzió, és úgy tűnik, megállt az idő... 2002 vagy 2006, a helyzet nem változott, maradnak a „feles megoldások”. Az alábbiakban az elmúlt négy évből adunk ízelítőt, az idézett sorokból jól látható, hogy az elképzelések nem sokat változtak, marad az IDEA ....

„Most a higgadt és megfontolt munka ideje következett el. A tét a továbbiakban nem a másik fél legyőzése...”

A harmadik évezred első Országgyűlése 2002. május 15-én tartotta alakuló ülését. Pintér Sándor ügyvezető belügyminiszter bejelentette: „Az új évezred első választásának lebonyolítása törvényes rendben, magas színvonalon tör-

tént...” MádI Ferenc, a köztársaság elnöke köszöntőjében nyugalomra, megbékélésre, közös gondolkodásra szólította fel a képviselőket. Hangsúlyozta, hogy a választási kampánynak vége, ezért legyen vége a durva hangnemnek is. „Most a higgadt és megfontolt munka ideje következett el.

A tét továbbiakban nem a másik fél legyőzése...! A szavazók akaratából, mint tudjuk,

közel azonos létszámban van jelen a Házban a kormánypárti és az ellenzéki oldal. Ezért különösen fontos tudniuk, hogy bár önök más-más felfogást, pártos eszmét, választói réteget képviselnek, ezekből a padosorokból azonban a nemzet egészét kell látniuk...!”

A választópolgárok akaratát kifejezve...

Az Országos Választási Bizottság elnöke, dr. Ficzer Lajos az írásban benyújtott jelentés szóbeli kiegészítéseként – röviden ismertette a választások lebonyolításának tapasztalatait. „...a korábbi országgyűlési választásokkal összehasonlítva jóval több, összességében mintegy félezer panasz és kifogás érkezett a testülethez... A testület konkrét ügyekben összesen 123 határozatot hozott, amelyekkel szemben 59 kifogást nyújtottak be a Legfelsőbb Bírósághoz. A benyújtott kifogásokat a Legfelsőbb Bíróság elutasította... A szavazatok újraszámolását kérő beadványoknak az Országos Választási Bizottság hatásköri jogosítvány hiányában nem tehetett eleget... Végezetül szeretném megerősíteni, hogy a 2002. évi országgyűlési képviselő-választások – bár a korábbiakhoz képest feszültebb légkörben – alapvetően, egészében véve az alkotmányos és a törvényes rendelkezéseknek megfelelően kerültek lebonyolításra...

Törvényes rendben, magas színvonalon

A választási eljárásról a Pintér Sándor leköszönő belügyminiszter számolt be az Országgyűlés előtt.

„Az új évezred első választásának lebonyolítása törvényes rendben, magas színvonalon történt. Törvényi felhatalmazás alapján időben megszülettek a szükséges belügyminiszteri rendeletek, az Országos Választási Iroda vezetőjének intézkedései pedig segítették az igazgatási feladatok pontos végrehajtását...”

Megalakult az Országgyűlés

A tavaszi ülészak ötödik munkanapján megalakult a kormány. Az Országgyűlés elfogadta a Cselekedni, most és mindenkiért! címet viselő kormányprogramot, és Medgyessy Pétert a Magyar Köztársaság miniszterelnökévé választotta.

A megalakult képviselőcsoportok frakcióvezetői: Lendvai Ildikó (MSZP), Pokorni Zoltán (Fidesz-MPP), Balsai István (MDF), Kuncze Gábor (SZDSZ). Az Országgyűlés elnökének Szili Katalint (MSZP), az Országgyűlés alelnökeinek Mandur Lászlót (MSZP), Szájer Józsefet (Fidesz-MPP), Harrach Pétert (Fi-

desz-MPP), *Dávid Ibolyát* (MDF) és *Wekler Ferencet* (SZDSZ) választotta meg az Országgyűlés.

Elkészült a leltár

Orbán Viktor leköszönő miniszterelnök búcsúbeszédéből: „...

Engedjék meg, hogy csak példaképpen elmondjam önöknek: 1998-ban a munkanélküliség Magyarországon 7,8 százalék volt, ma 5,7 százalék; az államháztartás hiánya 6,3 százalék volt, ma 3,3 százalék; az átlagkereset négy évvel ezelőtt 67 ezer forint volt, ma 117 ezer forint; a minimálbér négy évvel ezelőtt 19 500 forint volt, ma 50 ezer. Volt tandíj, általános és kötelező tandíj, amit eltöröltünk; nem volt diákhitel, amit létrehoztunk. Nem volt gyermekek után járó adókedvezmény, és nem volt gyed sem; ma ezek ismét léteznek.

Négy évvel ezelőtt a felsőoktatási intézményekbe mindösszesen 279 ezer diák járt, ma 349 ezer. A továbbtanulni akaró cigány fiatalok közül 805-en kaphattak ösztöndíjat, ma – négy év elteltével – 12 588-an. Négy évvel ezelőtt a nemzeti összterméknek 0,7 százalékát fordítottuk kutatásra és fejlesztésre. Ma a nemzeti össztermék 1,42 százalékát fordítjuk erre. Négy évvel ezelőtt gyakorlatilag nem épültek szociális bérlakások, most pedig lassan elérjük a tízezres számot. Talán arra is emlékeznek még, hogy a lakás hitelkamatok négy évvel ezelőtt 25 százalék fölött jártak, most pedig 3-

5 százalék között találhatók... miért éppen ezeket a döntéseket hozta meg a polgári kormány, milyen mélyebb megfontolások, magasabb szempontok és összefüggések irányították lépéseinket.

■ A polgári kormány mindig azt a kérdést tette fel magának és a nemzetnek is: ... Mit kell tennie a mindenkori kormánynak, hogy szabadság és jólét köszönthessen be a Kárpát-medencébe? Nem akarom eltitkolni, a helyzet négy évvel ezelőtt is súlyos volt, és most is az. ...négy évvel keresztül azt kerestük, milyen lelki és anyagi erőket tudunk mozgósítani a bátrabb családalapítás és bátrabb gyermekvállalás érdekében.... A polgári kormány kimondta, és ezt az irányvonalat követte, hogy a gyermek érték, érték a család, de érték az állam számára is. ....

Mi azt valljuk, és ezt az irányt követtük, úgy igazságos és hasznos, ha a szegényebb családba született gyermekek is megtalálják a lehetőségét, hogy tehetségüknek és szorgalmuknak megfelelő pályát futhassanak be életük során. Ezért azon dolgoztunk, hogy a tanulás lehetősége a szorgalomhoz és a képességhez, ne a tehetőséghez, a vagyoni helyzethez kötődjék. Ezért szüntettük meg a tandíjat, és vezettük be – engedjék meg, hogy így fogalmazzak – az Európában egyedülállóan sikeres diákhitel rendszert...

1997 decemberében, az előző kormány utolsó teljes évének utolsó hónapjában az infláció mértéke 18,8 százalék volt; 2001 decemberében, a mostani kormány utolsó teljes évének utolsó hónapjában pedig 6,8 százalék, 12 százalékos csökkenést tudunk elérni négy esztendő alatt. ..

A kormány (Orbán-kormány –szerk.) azt az álláspontot fogadta el, hogy a magyar vállalkozókat támogatni kell. Ugyanis ma már nem az a tét, hogy Magyarország tagja lesz-e az Európai Uniónak, ez ma már csak karnyújtásnyi távolságra van. Ma már a gazdaságpolitika tétje az, hogy hol lesz a helyünk az Európai Unión belül, hol lesz a helyünk az Európai Unióhoz tartozó államok sorában...

Minden, hozzánk hasonló állam rendelkezik erős kis- és középvállalkozókkal, rendelkezik jegyzett, a világban magasán jegyzett vállalatirányító réteggel, és rendelkezik vállalkozói gazdasági érdekképviseletekkel. Az elmúlt négy évben azért dolgoztunk, hogy Magyarország is ilyen ország lehessen. Ezt neveztük gazdasági patriotizmusnak...

■ Mi azt mondtuk, hogy előnyben kell részesíteni a magyar vállalkozókat. Ezt elvi meggyőződésből tettük, és elviseltük folyamatosan és éveken keresztül a legméltatlanabb támadásokat és a legbántóbb gyanúsítgatásokat is...

Összegzőképpen talán megengedek neked azt a gondolatot, hogy ha vetünk egy pillantást a nemzet állapotára, akkor

azt mondhatjuk, hogy a nemzet ma erősebb, egységesebb, szabadabb és bizakodóbb, mint bármikor volt a mögöttünk hagyott 40 esztendő során... „

„... abból indulok ki, hogy az ország állapotáról a kormány igazat mondott.”

Dr. Medgyessy Péter miniszterelnök-jelölt: Megfogadom, hogy nemcsak azok miniszterelnöke leszek, akik rám szavaztak. 10 millió magyar állampolgár miniszterelnökéként fogok dolgozni, aki 15 millió magyar iránt érez felelősséget. Számomra e tisztség nem a szereplés, hanem a roppant felelősség pódiuma lesz. Nem erőből akarok politizálni, hanem megértően és következetesen. ...Értékpárti, szegénypárti, becsületpárti vagyok... Szeretném megerősíteni itt most önök előtt és az ország nyilvánossága előtt, hogy 2003-ban a 20 százalékos családipótlék-emelésre sor fog kerülni. A gyermeküket egyedül nevelő szülők esetében pedig a 30 százalékos családipótlék-emelést tervezzük jövőre. Pont azért, hogy a népességszökkenést megállítsuk... fogjuk a tizenharmadik havi családi pótlékot kifizetni minden év augusztusában... Ezért kívánjuk segíteni az otthoneremtést a fiatalok számára a szociális bérlakások építésének a növelésével...

Meglepett... Varga Mihály képviselő úr felvetése, mert őszintén szólva azt hittem, hogy a Pénz-

ügyminisztériumban eltöltött elmúlt négy évet jobban fogja hasznosítani...

■ A képviselő úr elmulasztotta elmondani azt, hogy 2000 első negyedéve óta a gazdasági növekedés üteme fokozatosan csökken... Oda jutottunk el ma, hogy a gazdasági növekedés üteme 3 százalék alatt van... Nem szólt arról sem a képviselő úr, hogy az infláció csökkentésében elért eredmény lehetett volna sokkal nagyobb is, ha nem lett volna olyan szándéka a kormánynak, hogy tudatosan alátervezi az inflációt, mert ezzel ellenőrizhetetlen vagy kevésbé ellenőrizhető jövedelmekhez juthat az állam.

...ez a fajta tudatos alábecsülése az inflációnak, amit önök tettek, egyrészt csökkentette a közkiadások értékét... tessék megkérdezni az önkormányzatokat, hogyan élték meg azt, hogy ilyen mértékben alábecsülték az inflációt, és bizony érdemes azon is elgondolkodni, hogy vajon mennyire erősítette a vállalkozói bizalmat, hogy két évben egymás után jelentős hányadban alábecsülték az infláció mértékét. Elfelejtett arról is szólni, tisztelt képviselő úr, hogy csökkent a foglalkoztatottak száma az elmúlt 12 hónapban, méghozzá 80 ezer fővel. ...Nem szólt sajnós arról sem, hogy az ipari termelés stagnál... Nem szólt arról, hogy '95 óta először az export mennyisége csökkent. És nem szólt, most... a beszédében a parlamentben... bár korábban... elmondta, hogy bizony a költségvetés hiánya érezhetően nőtt. Nem szólt arról a képviselőtársam, hogy az utóbbi hetekben milyen

nagyságrendű elkötelezettséget vállalt a távozó kormány, viszont – elnézést a kifejezésért – cinikus módon megkérdezte: miből lesz nekünk forrásunk arra, hogy mindazt, amit ígértünk, teljesítsük? Ez nem volt elegáns, képviselő úr!

■ Megígérhetem az ország nyilvánossága előtt önöknek és mindannyiunknak, hogy természetesen elfogjuk készíteni a leltárt a gazdaság helyzetéről, és közzé fogjuk tenni. Én ma ígéreteimben mást nem tehetek, mint abból indulok ki, hogy az ország állapotáról a kormány igazat mondott...

Most szigorú lesz a kormány

A Cselekedni, most és mindenkiért című nemzeti központi kormány programjában az önkormányzati reformra vonatkozóan ez olvasható:

A kormány elképzelése szerint a reform három részből áll.

Az alap a községi és városi, azaz a lakossághoz legközelebb álló önkormányzatok megerősítése, ezt követi az ún. „kis térségek” – alapvetően az önkormányzatok társulásával való – kialakítása, végül pedig a regionális közigazgatás létrehozása.

Így a kormányzati periódus végére a jelenlegi megyei önkormányzatok helyett kiépíthető a regionális önkormányzatok rendszere.

Az önkormányzatok megerősítésével párhuzamosan a központi kormányzat dekoncentrált szervei radikálisan csökkenthetők.

a kormány egyik alapvető feladata a decentralizáció, a túlzottan központosított kormányzati hatalom ésszerű lebontása. Ebből a szempontból alapvető feladat a helyi és területi (települési) önkormányzatok hatásköreinek bővítése és hatáskörök pénzügyi alátámasztása önkormányzati finanszírozási reform útján. Az európai uniós csatlakozás határozottan megköveteli – az évtizedek óta politikai okokból elhalasztott – önkormányzati reform végrehajtását.

A megyei közigazgatási hivatalok nem lehetnek a kormány politikai hatalmának érvényesítő szervei. (A regionális önkormányzatok létrejötte után a megyei hivatalok regionális közigazgatási hivatalokká alakulnak át.) Az állami támogatások esetében nem szabad megkülönböztetést tenni kormánypárti és ellenzéki megyék, városok, községek között. A nagyon is szükséges, elengedhetetlen vidékfejlesztés ugyanakkor nem szoríthatja háttérbe Budapestet. A vidékfejlesztés jóval tágabb és részben más feladat is, mint az agrárgazdaság támogatása.

Az előző két kormányzati ciklusban is megvalósítandó, fontos célként szerepelt a dereguláció. E kifejezés mögött a felesleges bürokrácia visszaszorítása állt. A hivatali túlszabályozás megnehezítette – és költségessé tette – a termelők, a vállalkozói szféra életét. Most szigorú lesz a kormány, nemcsak megrostálja a zömmel alacsony szintű jogszabályi rendelkezéseket, hanem

eleve a túlszabályozás megakadályozása, tehát az ésszerűség jegyében építkeznek.

Feladatok és hatáskörök

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök felülvizsgálatának és újratelepítésének célja: az állam központi túlhatalmának korlátozása, a regionális fejlesztéspolitika jogi feltételeinek megteremtése, valamint az egész állami intézményrendszer hatékonyságának növelése áll. Ennek megfelelően a feladat- és hatáskör rendezés a decentralizáció elvét érvényesíti, vagyis elsődlegesen nem az önkormányzati rendszeren belüli funkciók átrendezésére, hanem a központi kormányzati feladatok egy részének regionális szintű telepítésére irányul.

A regionális önkormányzatok feladatai tehát nem a települések csökkentéséből erednek, hanem alapvetően egyes minisztériumok és más központi államigazgatási szervek hatáskörét veszik át. Emellett a megyei területfejlesztési tanácsok valamennyi funkciója, valamint a regionális fejlesztési tanácsok egyes hatásköre is a választott regionális önkormányzatokhoz kerülnek, amelyek ily módon egyesítik az eddig szétválasztott önkormányzati és területfejlesztési feladatokat.

Területfejlesztési feladatok és hatáskörükben a regionális önkormányzatok átfogó térségi koncepciókat és fejlesztési programokat dolgoznak ki, pénzügyi terveket készítenek e programok megvalósítása érdekében, döntenek pénzeszközeik pályázati rendszerben történő felhasználásáról és

a fejlesztések megvalósításáról, a régióhatárokon túlterjedő feladatok ellátása során pedig megállapodásokat köthetnek. A régiók közvetlen kapcsolatot tartanak az EU megfelelő intézményeivel, felhasználják az uniótól átvett támogatásokat, s meghatározó szerepet játszanak a határ menti együttműködésben.

A központi államigazgatási szervek helyett a régiók döntenek az eddig központi költségvetési fejezeti szinten kezelt fejlesztési programok jelentős részéről. A gazdaságfejlesztés és befektetésösztönzés terén – megosztott bevételük, vagy normatív hozzájárulásuk terhére – adókedvezményeket és támogatásokat nyújtanak a területükön működő kis- és középvállalkozásoknak, kezelik a foglalkoztatáspolitikai és agrártámogatási pénzeszközöket.

Finanszírozás

A sokszor és nem alaptalanul sokat bírált önkormányzati finanszírozási modell érdemi átalakítása a 2002–2006-os időszak egyik fontos feladata lesz. A bonyolult, kiszámíthatatlan és sok szempontból igazságtalan rendszer átalakítása az önkormányzatok működőképességének biztosítása miatt csak fokozatosan történhet. A cél az, hogy amikor a létrejövő regionális önkormányzatok megkezdik működésüket – várhatóan 2006-ban – a finanszírozási rendszer átalakítása is befejeződjön. Így már 2003-tól jelentős átalakítást kell végrehajtani – ígérték a kormánypártiak.

Az átalakításnak olyannak kell lenni, amely kiküszöböli a jelenlegi legnagyobb problémákat: biztosítani kell a feladatok végrehajtásához szükséges forrásokat, és kiszámíthatóvá kell tenni a rendszert. Az elmúlt években „elszenvedett” önkormányzati veszteségek részbeni pótlása érdekében mintegy 50 milliárd forint (bázisba beépülő) kompenzációra van szükség.

A 2003-tól tervezett változtatásnak az volt a lényege, hogy az önkormányzatoknak az úgynevezett központi költségvetési kapcsolatokból származó bevételének döntő része (mintegy 85–90 százalékban) a központilag beszedett adók önkormányzati szektor egészével történő megosztásából lesz garantált. A feladat- és hatáskörök átrendezéséhez tervezték az önkormányzatok egymás közötti forrásmegosztását.

„Jelentősen csökkentjük a normatívák számát, megszüntetjük azokat a felesleges pénzügyi áttételeket, ahol az önkormányzatnak nincs érdemi befolyása az ügyekre, ahol csak „a postás szerepét” tölti be. Biztosítjuk az önkormányzatok helyi adókat megillető meglévő autonómiáját, megszüntetjük a gépjárműadó megosztását; az száz százalékban az adót beszedő önkormányzatot illeti meg.”

Az MSZP-nek az volt az álláspontja, hogy a regionalizmus elve, a területi államigazgatás szférájában is érvénye-

süljön. Ezért az 1995. végén megkezdődött, ám az úgynevezett polgári kormány hatalomra jutásakor megtorpant átfogó közigazgatási reformot ezen elv figyelembevételével kívánja folytatni... A változások első lépéseként a már regionális szinten működő, s egymással összefüggő feladatköröket ellátó szervezetek összevonását tervezték...

■ Egy egységes regionális kormányhivatal megreformálása jelentős mértékben hozzájárulhat az államigazgatási funkció dekoncentrációjához, s ez által számos rutinfeladat alól mentesítheti a minisztériumokat és más központi államigazgatási szerveket. Ez jelentős mértékben hozzájárul a minisztériumok koncepcionális, elvi irányító szerepének erősítéséhez, és a stratégia és összkormányzati szempontok érvényesítéséhez.

Világos hatáskörmegosztást a kormány, a régiók és a települések között

A szabaddemokraták szerint is megérett a helyzet az önkormányzati rendszer területi szintjeinek továbbépítésre. Véleményük az volt, hogy a középszintű területi önkormányzatok elsődleges feladata a területfejlesztés összehangolása, ehhez azonban a megyei szint elégtelen: valódi területfejlesztés csak nagyobb egységekben képzelhető el. A jelenlegi megyei önkormányzatok másik fő funkciója az intéz-

ményfenntartás. Ez azonban nem igényel önálló önkormányzati szintet, ezért azt javasolták, hogy a megyei önkormányzatok helyét a megyebeli települések önkormányzatainak társulása váltsa fel. A valódi megoldás az lenne, ha a jelenlegi törvényi keretek között hoznának létre a települési önkormányzatok társulásokat a ma a megyei önkormányzatok kezelésében levő intézmények fenntartására. Ezért is támogatták a kistérségi társulások fejlődését.

TÖÖSZ számított az érdekegyeztetésre

Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnökségi ülésén megfogalmazódtak azok a javaslatok az új kormányzattal szemben, amelyek az önkormányzati szerepvállalás és az autonómia biztosítása szempontjából nem tűrnek halasztást. A megfogalmazott elvárásokban kitértek:

– a *korengedményes nyugdíjazásra*, melynek keretében kezdeményezték a polgármesterek korengedményes nyugdíjazásának napirendre tűzését,

– a *területfejlesztési tanácsokra*, ahol kezdeményezték, hogy a területfejlesztésről és rendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény módosításával mind a megyei, mind a regionális területfejlesztési tanácsokban biztosítsák az önkormányzati szféra megfelelő arányú képviselőségét,

– kezdeményezték, hogy a területfejlesztés intézményrendszerében a miniszter és a minisztériumok képvisel-

tét köztisztviselői jogállású szakemberek lássák el, *kerülve annak lehetőségét, hogy ezekben a tanácsokban a pártpolitikai befolyásolás érvényesüljön.* ...

– az *Önkormányzatok Háza Alapítvány* programjához csatlakozva javasolták, hogy a kormány támogassa az „ÖHA programot”, gyakoroljon gesztust az önkormányzati szféra iránt az Önkormányzatok Háza intézményének megvalósításában.

Falvak, szerepek, feladatok

A Községi Önkormányzatok Szövetségének (KÖSZ) elvárásai az új kormány önkormányzati politikájától.

– A községi önkormányzás alapértékei ne kérdőjeleződhessenek meg, beleértve ebbe a polgármesteri hivatal fönntartását, illetve alakításának jogát, s azt, hogy a polgármesteri tisztséget milyen módon (főállásban, vagy társadalmi megbízatásban) kívánják elláttatni az egyes települések.

– Leállítandó az a tendencia, ami az önkormányzati kötelező (és nem teljeskörűen finanszírozott) feladatait növeli; amennyiben pedig ilyenekre sor kerül (pl. EU-csatlakozás), a feladatok és a hatáskörök és ezek ellátása közötti (financiális szempontú) összhang megteremtése szükséges.

– Pontosabban szabályozandók a képviselő-testület-polgármester közötti feladat-és hatáskörök; a jogalkotó nagyobb mértékben éljen – amennyiben ez indokolt és célszerű – a polgármesterre tör-

tendő közvetlen önkormányzati feladat- és hatáskör-telepítéssel.

– A törvényhozó a jogi normában is ismerje el a községi polgármesteri és jegyzői feladatellátás sajátosságait; megkülönböztetve a jegyző államigazgatási és önkormányzati feladatait; pontosítandók a polgármesteri hivatal tekintetében a polgármester irányítói és a jegyző hivatalvezetői feladatai.

– A polgármesteri tisztség ellátása nagyobb társadalmi megbecsülésben részesüljön, pl. e cím viselésének joga akkor is, ha már – pl. három-négy ciklus után nyugdíjba vonulása miatt – nem indul a választásokon, elérendő a harmadik ciklus utáni kordedvezményes nyugdíjazás, s munkájuk anyagi elismerésének fokozása.

– Régóta hangoztatott önkormányzati igényként megisméltelték, hogy a normatív támogatások (fejkvóta) rendszer egésze fölülvizsgálata szorul.

– Az adótörvények módosítása tegye lehetővé, hogy a polgárok személyi jövedelemadójuk 0,5 százalékát kifejezetten az önkormányzati szférának (pl. az országos és/vagy kistérségi szövetségeknek) ajánlhassák fel...

Pár(t)beszéd „Együttműködő, partneri kapcsolatra törekszünk”

A kormány programjának végrehajtásakor partnerséget feltételez. A kabinet nem a kormányprogram végrehajtójának tekinti az önkormányzatokat, hanem együttműködő, part-

neri viszonyt szeretne kialakítani a településekkel. A kormány programjában megerősítette azt a szándékot, hogy a helyi önkormányzatokat, mint a demokratikus jogállam tartópilléreit tekinti. *Lamperth Mónika* hangsúlyozta, hogy az előző koalíció szándékával szemben, most másfajta viszonyra törek-szenek. Emlékeztetett Orbán Viktor 1998 őszén elhangzott egyik nyilatkozatára, ami arról szólt, hogy azért kell kormány-párti többségű önkormányzatokat választani, mert az önkormányzatoknak nagy szerepük van a kormányprogram végrehajtásában. *Lamperth* szerint az önkormányzatoknak nem az a dolguk, hogy végrehajtsák a kormány programját, mert az a kormány dolga, és ehhez meg is van az eszközrendszere. Az önkormányzatokkal a kormány együttműködni akar, velük partneri viszonyt kialakítani.

Önkormányzati reform

Régi hiányosságot pótol, az önkormányzati feladatok felülvizsgálata illetve az önkormányzati és az államigazgatási feladatok közötti munkamegosztás újragondolása. Ez régóta halasztódik, ebben az előző kormányok sem jeleskedtek. Sokkal jobban figyelembe kell venni a település feladatellátó-képességét – tervezte az MSZP–SZDSZ kormány.

■ A kistérségek megerősítése kormányprogram szintjére emelkedett. A kistérségi önkormányzatoknál arról volt szó,

hogy azokat meg kell erősíteni, az áttöréshez közös igazgatási kistérségek kialakítására lenne szükség. A belügyminiszter megerősítette, hogy a kistérségi fejlesztésekre meglesz a megfelelő forrás a költségvetésben.

Megalakult az IDEA

Testület alakult a közigazgatási reform előkészítésére. IDEA elnevezéssel társadalomtudósokból álló tanácsadó testület alakult, amely az átfogó államigazgatási és a közigazgatási reformot készítette elő. Az IDEA (integráció, decentralizáció, Európai Unió, autonómia) arra vállalkozott, hogy a kormányprogramban meghatározott célokat – a közigazgatás és önkormányzatiság reformját, a területfejlesztésről szóló elképzeléseket – koncepció szintjén kidolgozza. A tanácsadó testület mintegy húsz kutatóval, tudóssal és közel ugyanennyi gyakorló szakemberrel és érdekképviseleti vezetővel dolgozott, hogy 2004-ig elkészüljön a közigazgatás átalakításának koncepciója. Az volt a cél, hogy s az átfogó reform eredményeként 2006-ban az állampolgárok regionális önkormányzatokat választ-hassanak. A tanácsadó testület elnöke *Agh Attila* politológus, társelnöke *Wiener György* alkotmányjogász volt.

Következő számunkban folytatjuk visszatekintésünket a Megdyessy-Gyurcsány-kormányműködéséről.

Szerkesztette: Csiky Ildikó